

Rapport

BEZOEK EN WAARDERING RECREATIEGEBIEDEN WESTFRIESLAND

Recreatieschap Westfriesland
juni 2015

COLOFON

Uitgave

I&O Research
Van Dedemstraat 6c
1624 NN Hoorn
0229-282555

Rapportnummer

2015/48

Datum

Juni 2015

Opdrachtgever

Recreatieschap Westfriesland

Auteur(s)

Drs. Marion Holzmann
Roy van der Hoeve, MSc.

Bestellingen

Exemplaren zijn verkrijgbaar bij de opdrachtgever.

Het overnemen uit deze publicatie is toegestaan, mits de bron duidelijk wordt vermeld.

INHOUDSOPGAVE

Samenvatting	5
1. Inleiding	8
2. Recreatiegebieden	11
2.1 Bekendheid en bezoek	11
2.2 Waardering recreatiegebieden.....	16
3. Recreatie	24
3.1 Aanleiding	24
3.2 Fietsrecreatie.....	24
3.3 Wandelrecreatie	27
3.4 Vaarrecreatie	30
3.5 Recreatiemogelijkheden Westfriesland	32

SAMENVATTING

Samenvatting

Aanleiding onderzoek

Het Recreatieschap Westfriesland had behoefte aan inzicht in het gebruik en waardering van de recreatiegebieden, fiets- en wandelnetwerken en vaarroutes. De uitkomsten van het onderzoek worden gebruikt om de recreatiegebieden nog verder te verbeteren. In 2008 is dit onderzoek ook uitgevoerd. Door het onderzoek te herhalen, zijn trends inzichtelijk te maken van hoe de waardering van inwoners zich ontwikkelt.

Voor dit onderzoek zijn alle 6.345 leden van het Westfrieslandpanel benaderd. In totaal vulden 1.214 panelleden de vragenlijst in, een respons van 19%.

Bezoek en bekendheid recreatiegebieden

Driekwart van de panelleden bezocht wel eens een recreatiegebied in Westfriesland. Van de verschillende recreatiegebieden die het Recreatieschap Westfriesland beheert, geniet het Streekbos de grootste bekendheid onder de panelleden. Ook is een ruime meerderheid bekend met het Egboetswater, het Enkhuizerzand en de Hulk. Het Streekbos wordt (net als in 2008) als beste bezocht door de inwoners van Westfriesland; meer dan de helft bracht hier dan ook een bezoek aan in 2014. Minder bekend en tevens minder bezocht zijn de Uiterdijk, de Leijen en Drachterveld. De panelleden zijn doorgaans niet bekend met het gebiedsbeheer van het Recreatieschap. Dit beheer wordt ook vaak toegeschreven aan de gemeente of het Waterschap.

Bezoekers van recreatiegebieden komen vooral uit de omgeving van het gebied. Dit is ook te zien in het vervoermiddelengebruik; de meerderheid komt met de fiets of lopend naar de gebieden. Het Streekbos is hierop een uitzondering; hier komen veel mensen uit de gehele regio, waardoor het autogebruik relatief hoog is. 'Groen en natuur' zijn de meest genoemde bezoekrekenen van de panelleden. Ook 'ruimte en rust' en in mindere mate 'sport en beweging' worden genoemd.

Waardering recreatiegebieden

De panelleden zijn over het algemeen goed te spreken over de recreatiegebieden; de algemene waardering ligt tussen de 6,9 (Enkhuizerzand) en een 7,8 (het Streekbos). Deze waardering is ten opzichte van 2008 onveranderd. De verschillende aspecten die van invloed zijn op het algemene oordeel zijn de bereikbaarheid, de veiligheid en de inrichting. De Westfriezen zijn goed te spreken over deze aspecten. Men is het meest positief over de bereikbaarheid. De waardering hiervoor hangt volgens de bezoekers vooral samen met de parkeermogelijkheden, de bewegwijzering naar het gebied en de toegangswegen ernaartoe. De inrichting en veiligheid scoren beiden gemiddeld een 7,3. De meest voorkomende overlastveroorzaker is in vrijwel alle recreatiegebieden hondenpoep. Verbetersuggesties die bezoekers hebben, dragen voor een groot deel bij aan het verminderen hiervan.

Fietsrecreatie

Het recreatieschap Westfriesland beheert een fietsroutenetwerk voor de recreatieve fietser. Zes op de tien panelleden maakt wel eens een fietstocht in Westfriesland. Bijna de helft hiervan gebruikt wel eens het fietsroutenetwerk. De gebruikers waarderen het netwerk gemiddeld met een 8,0 en zijn hiermee iets positiever dan in 2008. Achttien procent gebruikte de website 'routeplanner.fietsersbond.nl' om een fietsroute uit te stippelen. Ook over de website zijn de fietsers positief; deze waardeert men gemiddeld met een 7,9.

Wandelrecreatie

Het recreatieschap Westfriesland is momenteel bezig met het aanleggen van een wandelnetwerk. Meer dan de helft van de panelleden maakt wel eens wandeltocht in de woonomgeving. Hiervan heeft een ruime meerderheid nog nooit gebruikt gemaakt van het wandelnetwerk. Dit geldt ook voor de website 'wandelnetwerknordholland.nl'. Wel zijn de panelleden die in het verleden al eens gebruik maakten van het netwerk en/of de website positief hierover.

Vaarrecreatie

Drie op de tien panelleden vaart wel eens recreatief in hun eigen woonomgeving. Een kleine meerderheid is bekend met de vaarroutes die het Recreatieschap beheert. De Westfriezen die wel eens varen gebruiken doorgaans deze routes.

Het vaarroutenetwerk waarderen de gebruikers gemiddeld met een 7,2.

Recreatie in het algemeen

De algemene waardering voor de recreatiemogelijkheden in Westfriesland is een 7,3. Deze is vrijwel onveranderd met de waardering in 2008 (7,1). Panelleden zijn over het algemeen positief over de recreatiemogelijkheden die de regio biedt en het aanbod in de fiets-, wandel-, en vaarroutes. Panelleden die minder te spreken zijn, zijn vaak niet goed op de hoogte van het recreatieaanbod. Over een lacune in het huidige aanbod heeft een meerderheid van de panelleden geen duidelijke mening.

1

HOOFDSTUK

Inleiding

1. Inleiding

Aanleiding

Het Recreatieschap Westfriesland behartigt voor de zeven Westfriesse gemeenten de belangen van de openluchtrecreatie en het landschap. Het Recreatieschap zet zich in voor een rijkere, gevarieerdere natuur met meer recreatiemogelijkheden en richt zich daarbij op de volgende kerntaken:

- Ontwikkelen van en adviseren over recreatief beleid
- Uitvoeren van recreatief beleid
- Beheren en onderhouden van recreatieterreinen en recreatieve voorzieningen als fiets-, vaar- en wandelnetwerken.

Het Recreatieschap had behoefte aan inzicht in het gebruik en waardering van de recreatiegebieden, fiets- en wandelnetwerken en vaarroutes. De uitkomsten van het onderzoek worden gebruikt om de recreatiegebieden nog verder te verbeteren. In 2008 is dit onderzoek ook uitgevoerd. Door het onderzoek te herhalen, zijn trends inzichtelijk te maken van hoe de waardering van inwoners over zich ontwikkelt.

Methode van onderzoek

Voor dit onderzoek zijn alle 6.345 leden van het Westfrieslandpanel benaderd. Met behulp van het panel voeren de Westfriesse gemeenten periodiek peilingen uit naar de mening van haar inwoners over uiteenlopende onderwerpen. Via een e-mail kregen de panelleden een uitnodiging om mee te doen aan dit onderzoek. Na één week is er een herinneringsmail verstuurd. In totaal vulden 1.214 panelleden de vragenlijst in, een respons van 19%. Dit is een normale respons voor online onderzoek onder panels die vaker worden benaderd.

Daarnaast kon men ook de vragenlijst invullen via een open link die werd gecommuniceerd via social media. In totaal hebben vier inwoners gebruik gemaakt van deze mogelijkheid. Dit brengt de totale respons op 1.218.

Tabel 1.1

Respons naar gemeente

	UITGENODIGD	RESPONS	RESPONS PERCENTAGE
Drechterland	713	160	22%
Enkhuizen	519	115	22%
Hoorn	1734	342	20%
Koggenland	1013	201	20%
Medemblik	1203	189	16%
Opmeer	549	93	17%
Stede Broec	614	114	19%
TOTAAL	6.345	1.214	19%

De vragenlijst is opgesteld in overleg met het Recreatieschap. In de vragenlijst wordt gevraagd naar de bekendheid van de verschillende recreatiegebieden, evenals het bezoek ervan in 2014. Ook de bekendheid en gebruik van fietsroutenetwerken, wandelnetwerken en vaarroutes zijn bevroegd.

In onderstaande tabel is het aantal deelnemende bezoekers per recreatieterrein weergegeven. Voor de meeste recreatieterreinen is voldoende respons om betrouwbare uitspraken te doen.

Tabel 1.2

Respons naar recreatiegebied

	BEZOEKERS	BEZOEKERSPERCENTAGE
Egboetswater	288	24%
De Hulk	241	20%
De Leijen	45	4%
Het Streekbos	617	51%
Uiterdijk ¹	85	7%
Ursemmerplas ²	72	6%
Vluchthaven Wijdenes	138	11%
Vooroever Nesbos-Droge Wijmers	237	19%
Vooroever Vlietsingel	192	16%
Vooroever Koopmanspolder-Andijk	208	17%
Drachterveld	45	4%
Enkhuizerzand	262	22%

Analyse

- Op de data is een weging toegepast naar leeftijd en aantal inwoners per Westfriesse gemeente. Dit betekent dat de verhoudingen naar leeftijd en gemeente zijn teruggebracht naar de werkelijk bestaande verhouding. Onder- en bovengemiddelde groepen worden dus opgehoogd en verlaagd. Op deze manier zijn de resultaten representatief voor de gehele regio Westfriesland.
- De antwoordcategorieën 'weet niet/n.v.t.' zijn (tenzij anders aangegeven) buiten de analyse gehouden. Indien de percentages niet optellen tot 100 procent, is dit het gevolg van afrondingsverschillen.
- Het onderzoek is ook in 2008 uitgevoerd. Waar mogelijk worden de uitkomsten vergeleken met de resultaten van 2008.

HOOFDSTUK

Recreatiegebieden

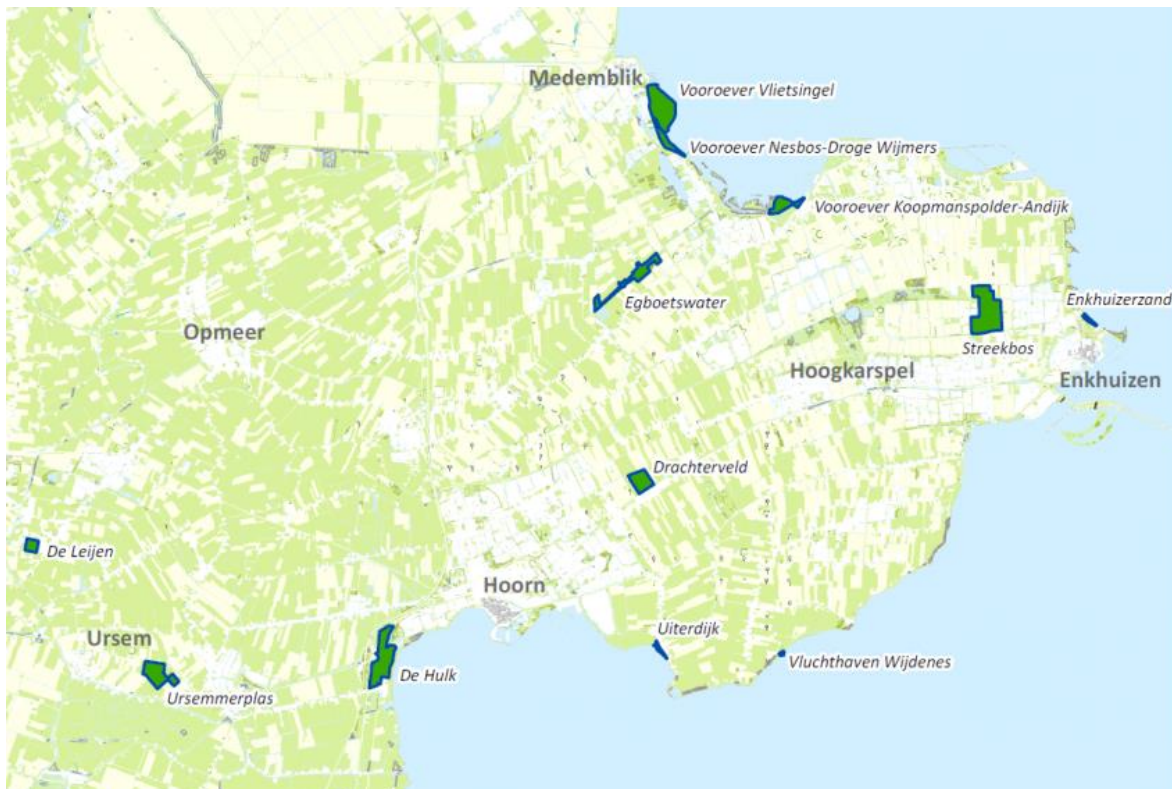
2. Recreatiegebieden

2.1 Bekendheid en bezoek

Het Recreatieschap Westfriesland beheert meerdere recreatiegebieden met uiteenlopende voorzieningen in het gebied van de zeven Westfriese gemeenten. Hieronder is een overzicht gegeven van de verschillende recreatiegebieden. Over elk van deze gebieden is gevraagd naar de bekendheid, de bezoekfrequentie en de waardering van het gebied door de bezoekers.

Figuur 2.1

Overzicht recreatiegebieden Recreatieschap Westfriesland.

Driekwart van de panelleden bezoekt wel eens een recreatiegebied in de omgeving

In 2014 bezocht een meerderheid van de inwoners van Westfriesland wel eens een recreatiegebied. Een kwart bezocht één gebied, een derde kwam in twee of drie gebieden. Negentien procent kwam in meer dan vier van de recreatiegebieden van het Recreatieschap Westfriesland. Een kwart bezocht geen enkel gebied met als meest genoemde reden nooit naar recreatiegebieden te gaan. Andere redenen die panelleden noemen, zijn het ontbreken van tijd hiervoor of de gezondheid die het niet toelaat.

76%

van de inwoners bezoekt wel eens een recreatiegebied in Westfriesland

Redenen voor niet bezoeken recreatiegebieden:

- Ga nooit naar recreatiegebieden (43%)
- De gebieden zijn niet aantrekkelijk (18%)
- Anders (39%)

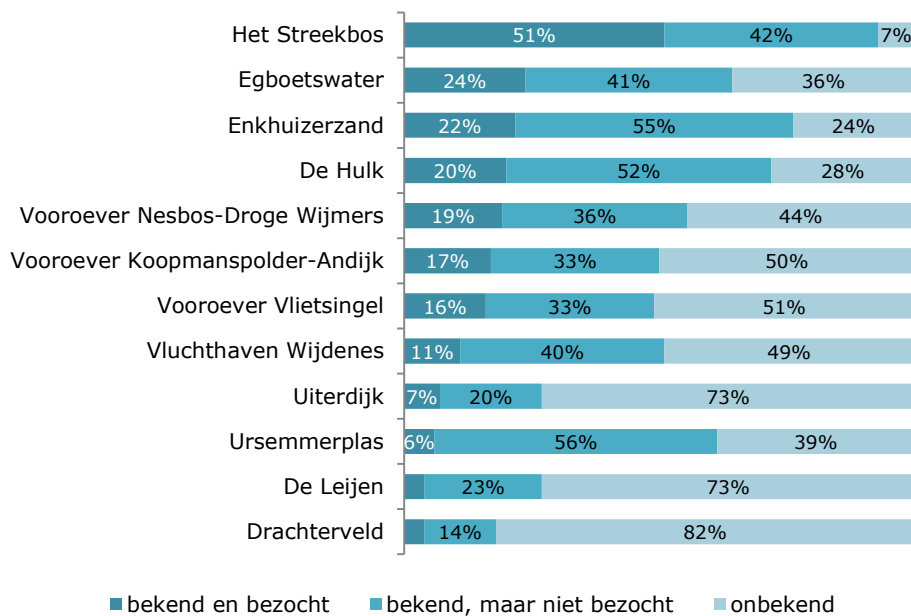
Het Streekbos nog steeds als beste bezocht

Het Streekbos geniet de grootste bekendheid onder panelleden; ruim negen op de tien kent het gebied. De helft bracht wel eens een bezoek aan dit recreatiegebied in 2014. Ook in 2008 was dit het meest bezochte gebied onder inwoners van Westfriesland. Egboetswater, het Enkhuizerzand en de Hulk zijn ook bij een ruime meerderheid van de inwoners bekend. Deze gebieden zijn ook goed bezocht in het afgelopen jaar.

Minder bekend zijn De Leijen, Uiterdijk en Drachterveld. Een klein deel van de panelleden bracht dan ook een bezoek aan deze gebieden in 2014.

Figuur 2.2

Bekendheid en bezoekgedrag Westfriese recreatiegebieden in 2014 (n=1218).

De bekendheid van de recreatiegebieden wijkt niet veel af ten opzichte van 2008. Ook zijn de gebieden in ongeveer dezelfde mate bezocht als in 2008.

Merendeel niet op de hoogte van gebiedsbeheer Recreatieschap Westfriesland

Onder de panelleden is het niet geheel duidelijk wie de verschillende recreatiegebieden beheert in Westfriesland. Minder dan de helft weet dat het Recreatieschap Westfriesland verantwoordelijk is voor de gebieden. Het meest op de hoogte van beheer is men over de gebieden Egboetswater en het Streekbos (beiden 44%). Vaak denken inwoners dat de gemeente of het Waterschap verantwoordelijk is voor de gebieden (zie tabel 2.1). Andere antwoorden die men geeft, duiden vooral op een onwetendheid hierover. Sommige panelleden noemen hier bijvoorbeeld Staatsbosbeheer, de Provincie of Rijkswaterstaat.

Tabel 2.1

Beheer recreatiegebieden volgens panelleden.

	RECREATIESCHAP	GEMEENTE	WATERSCHAP	ANDERS
Egboetswater	44%	18%	27%	11%
Het Streekbos	44%	29%	18%	9%
Vooroever Nesbos-Droge Wijmers	43%	22%	24%	12%
De Leijen	42%	22%	24%	13%
Vooroever Vlietsingel	42%	23%	23%	12%
Vooroever Koopmanspolder-Andijk	41%	25%	24%	10%
Ursemmerplas	37%	25%	26%	13%
Drachterveld	37%	27%	22%	14%
Uiterdijk	33%	29%	23%	15%
De Hulk	31%	35%	22%	12%
Vluchthaven Wijdenes	27%	32%	28%	13%

Recreëren vooral in de eigen buurt

Recreanten bezoeken vooral de dichtbij hun woonplaats gelegen gebieden. Zo bezoeken inwoners van Enkhuizen vooral het Enkhuizer Zand (85%) en het Streekbos (91%) en inwoners van Medemblik gaan vooral naar het Egboetswater (52%) en de Vooroever Nesbos-Droge Wijmers (47%). Het Streekbos trekt bezoekers uit meerdere gemeenten: het gebied vervult een belangrijke functie voor inwoners van Enkhuizen, Stede Broec en Drechterland. Dit was ook zichtbaar in de peiling van 2008.

Inwoners van Opmeer maken (net als in 2008) relatief weinig gebruik van de recreatiegebieden in Westfriesland. Wel recreëren Opmeeders iets vaker vergeleken met de vorige peiling.

Tabel 2.2

Meest bezochte gebieden per gemeente.

	DRECHTERLAND	ENKHUIZEN	HOORN	KOGGENLAND	MEDEMBLIK	OPMEER	STEDE BROEC	TOTAAL
Egboetswater	32%	10%	15%	3%	52%	16%	26%	24%
De Hulk	10%	7%	36%	22%	12%	4%	8%	20%
De Leijen	2%	0%	0%	23%	1%	7%	4%	4%
Het Streekbos	69%	91%	40%	14%	51%	21%	88%	51%
Uiterdijk	15%	9%	10%	4%	3%	1%	6%	7%
Ursemmerplas	1%	1%	3%	33%	3%	4%	3%	6%
Vluchthaven Wijdenes	36%	10%	12%	2%	6%	4%	19%	11%
Vooroever Nesbos-Droge Wijmers	21%	17%	7%	5%	47%	20%	25%	19%
Vooroever Vlietsingel	13%	11%	8%	3%	38%	14%	21%	16%
Vooroever Koopmanspolder-Andijk	16%	17%	7%	4%	39%	4%	30%	17%
Drachterveld	18%	1%	4%	1%	3%	1%	3%	4%
Enkhuizerzand	21%	85%	11%	5%	15%	2%	43%	22%

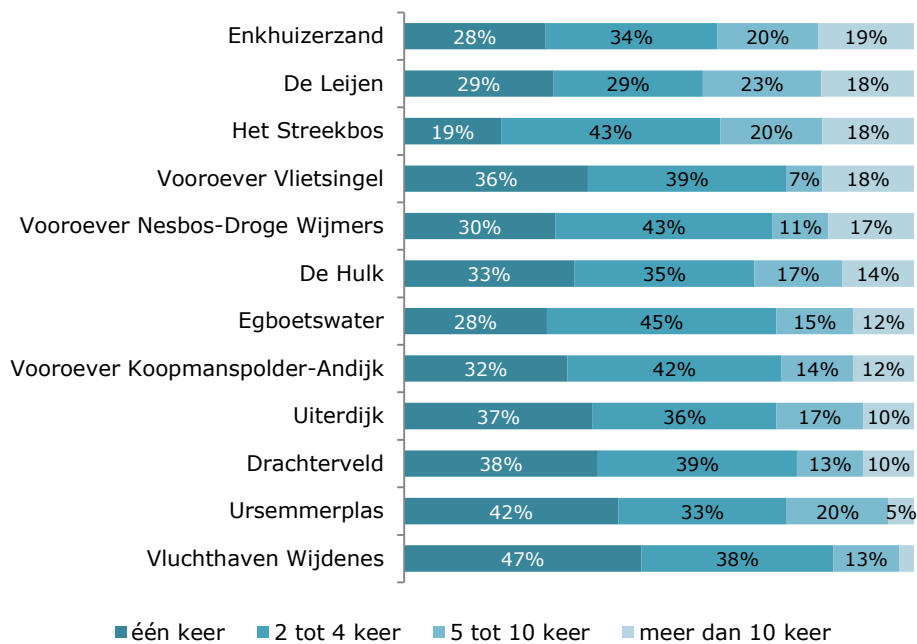

Bezoekers keren vaak terug in de recreatiegebieden

Figuur 2.3 geeft de bezoekfrequentie van panelleden die in 2014 één of meerdere recreatiegebieden hebben bezocht weer. Alle gebieden worden vaker dan één keer gezocht door de Westfriezen. Het Enkhuizerzand, de Leijen en het Streekbos zijn gebieden waar bezoekers vaker terugkomen dan in de andere gebieden. Ongeveer vier op de tien kwam vaker dan 5 keer in deze gebieden in het afgelopen jaar. De Ursemmerplas en Vluchthaven Wijdenes worden veelal één keer per jaar bezocht door de panelleden.

Figuur 2.3

Bezoekfrequentie recreatiegebieden

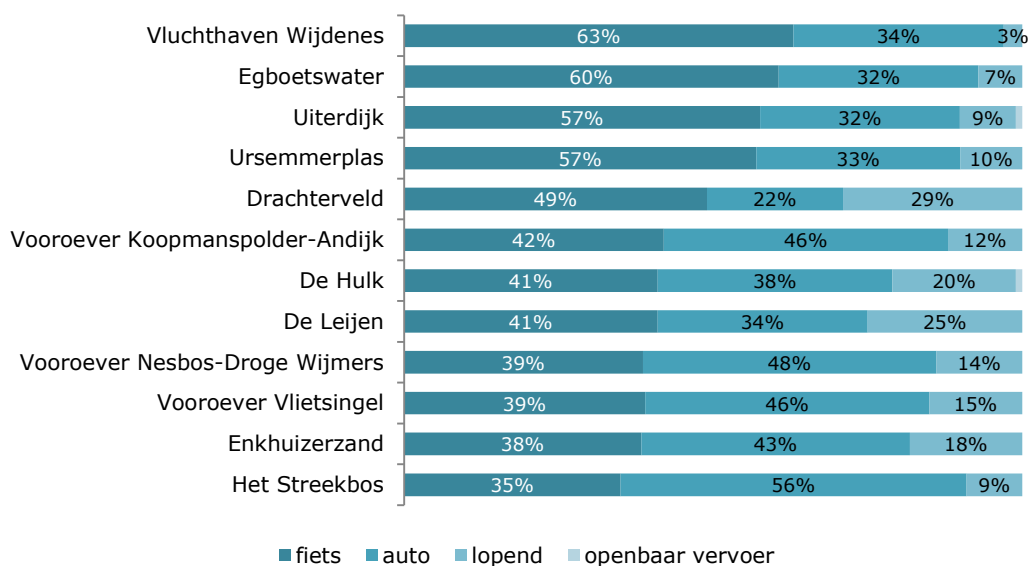

Bezoekers gaan meestal met de auto of de fiets naar recreatiegebieden

De Westfrieze recreatiegebieden worden vooral per fiets of met de auto bezocht. Vluchthaven Wijdenes, Het Egboetswater, Uiterdijk en de Ursemmerplas trekken relatief veel fietsende bezoekers. Dit terwijl in 2008 de meerderheid van de bezoekers van Ursemmerplas nog met de auto kwam. De regionale aantrekkingskracht van dit gebied is mogelijk minder geworden de afgelopen tijd. Bezoekers van het Streekbos, en in mindere mate de Vooroevers en het Enkhuizerzand pakken iets vaker de auto. Voor het Streekbos en het Enkhuizerzand is dit te verklaren doordat deze gebieden relatief veel 'regionale' bezoekers kennen. Drachterveld, de Leijen en de Hulk trekken relatief de hoogste percentages bezoekers die lopend komen. Van het openbaar vervoer wordt nauwelijks gebruik gemaakt.

Figuur 2.4

Bezoekwijze recreatiegebieden

Groen en natuur de meest genoemde reden om te recreëren

Bezoekers van de recreatiegebieden is gevraagd naar de twee meest belangrijke redenen om het gebied te bezoeken. Voor de bezoekers van de meeste gebieden is 'groen en natuur' de belangrijkste reden om daar te recreëren. 'Ruimte en rust' noemt men iets minder vaak, maar is voor veel bezoekers ook van invloed op hun bezoekredenen. Voor bezoekers van het Streekbos, de Ursemmerplas en het Enkhuizerzand zijn kinderactiviteiten (ook) van belang. In de meeste gebieden is 'sport en beweging' een voor een substantieel deel van de bezoekers (ook) reden om een bezoek te brengen. Sociale contacten noemen inwoners van Westfriesland het minst vaak. Andere redenen die bezoekers vaak noemen zijn: de hond uitlaten en het uitzicht.

Tabel 2.3

Belangrijkste bezoekredenen Westfriesse recreatiegebieden (maximaal twee redenen).

	RUIMTE EN RUST	GROEN EN NATUUR	KINDERACTIVITEITEN	SOCIALE ACTIVITEITEN	SPORT EN BEWEGING	ANDERS
Egboetswater	54%	74%	3%	3%	20%	19%
De Hulk	35%	67%	4%	6%	30%	23%
De Leijen	42%	64%	9%	3%	29%	21%
Het Streekbos	29%	69%	27%	8%	26%	19%
Uiterdijk	46%	43%	2%	17%	28%	27%
Ursemmerplas	28%	50%	26%	10%	27%	19%
Vluchthaven Wijdenes	58%	35%	4%	6%	25%	28%
Vooroever Nesbos-Droge Wijmers	48%	52%	4%	7%	27%	23%
Vooroever Vlietsingel	41%	55%	5%	5%	32%	20%
Vooroever Koopmanspolder-Andijk	50%	62%	5%	5%	29%	14%
Drachterveld	50%	69%	0%	0%	28%	18%
Enkhuizerzand	32%	36%	25%	15%	39%	18%

2.2 Waardering recreatiegebieden

Hoge waardering voor recreatiegebieden

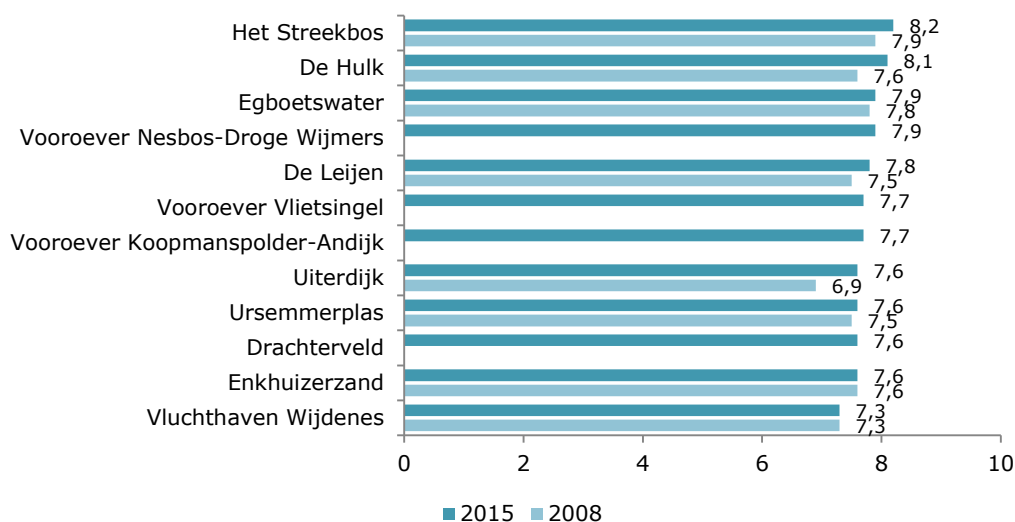
Inwoners van Westfriesland die het afgelopen jaar een recreatiegebied bezochten, is gevraagd deze te beoordelen met een rapportcijfer. Hierbij werd onderscheid gemaakt tussen de verschillende aspecten van het gebied: de bereikbaarheid, de inrichting, de veiligheid en het algemene oordeel. Per aspect is hieronder de gemiddelde waardering gegeven door bezoekers met een toelichting van hun cijfers.

Bereikbaarheid

Bezoekers zijn goed te spreken over de bereikbaarheid van de verschillende gebieden (zie figuur 2.5). Met name het Streekbos (8,2) en de Hulk (8,1) vallen hier in positieve zin op. De bereikbaarheid wordt ongeveer in dezelfde mate gewaardeerd als in 2008. De Hulk, het Streekbos, de Leijen en Uiterdijk laten echter een positieve ontwikkeling zien.

Figuur 2.5

Waardering bereikbaarheid Westfriese recreatieterreinen (rapportcijfers).

De waardering voor de bereikbaarheid hangt volgens de bezoekers vooral samen met de parkeermogelijkheden en de bewegwijzering naar het gebied, zo blijkt uit de gegeven toelichtingen. Als een recreatieterrein meerdere ingangen heeft, kan dit verwarrend werken. Een aantal reacties van bezoekers:

Bewegwijzering

- "Je kunt er met zowel de fiets, lopend als de auto goed komen. Met openbaar vervoer totaal niet. Het staat ook slecht tot niet aangegeven waar het is, mocht je het niet weten. (Egboetswater)"
- "Er zijn meerdere ingangen maar dat is niet echt duidelijk. (De Hulk)"
- "De juiste parkeerplaats is wat moeilijk te vinden. (Het Streekbos)"

Toegangswegen

- "Er zijn geen stoplichten, je kunt via één rotonde zo doorrijden. (De Hulk)"
- "Bereikbaarheid via het dorp Schellinkhout en de omringdijk niet ideaal. (Uiterdijk)"
- "De dijk is nu wel erg smal voor auto's, met de fiets geen probleem. (Vluchthaven Wijdenes)"
- "De toegang (per fiets/wandelend) over de dijk is soms wel spannend met al dat verkeer op de dijk en fiets. (Vooroever Koopmanspolder-Andijk)"
- "Naar en vanuit Oosterblokker moeilijk bereikbaar, wanneer je met de fiets de steile fietsleuf moet nemen, zeker met een zware/zwaardere E-bike! (Drachterveld)"
- "Ik heb er wel eens in file gestaan door een evenement van Sprookjeswonderland. (Enkhuizerzand)"

Parkeervoorzieningen

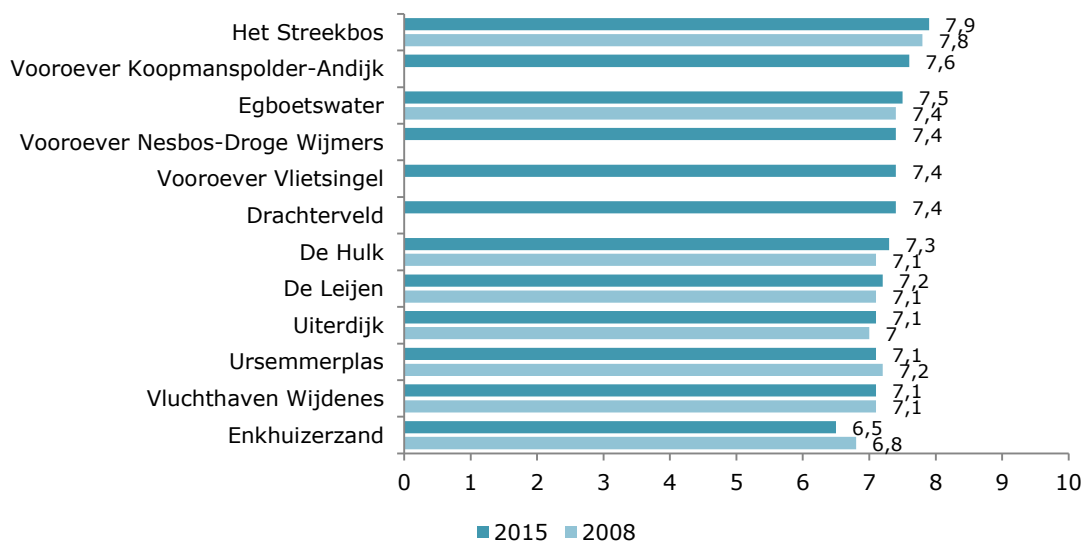
- "Ik mis alleen plekken waar je je fiets goed kan stallen. (De Hulk)"
- "Er is meestal genoeg parkeerruimte voor auto en fiets. Dat gaat natuurlijk veranderen met de attracties die er nu ook zijn aangelegd. (Het Streekbos)"
- "Ik vind het niet prettig dat ik moet betalen om te kunnen parkeren buiten de seizoensdrukte. (Ursemmerplas)"
- "Parkeerplaats is in zomer vaak vol. Goed bereikbaar met de boot!" (Het Streekbos)"
- "Slechte parkeervakken en ook geen ruimte voor je fiets knap neer te zetten. (Vluchthaven Wijdenes)"
- "Zou te voet ook makkelijker moeten door de oude trappen weer in ere herstellen! (Vooroever Nesbos-Droge Wijmers)"

Inrichting

Met een gemiddelde waardering van 7,3 zijn bezoekers over het algemeen goed te spreken over de inrichting van de recreatiegebieden. Het Streekbos scoort hiervoor het hoogst (7,9), het Enkhuizerzand (6,5) het laagst. De waardering voor de inrichting van het Enkhuizerzand nam ten opzichte van 2008 ook iets af.

Figuur 2.6

Waardering inrichting Westfriese recreatieterreinen (rapportcijfers)

Het oordeel over de inrichting hangt samen met de grootte van het gebied, de mate van afwisseling in natuur en soorten bezoekers. Enkele toelichtingen van bezoekers:

Afwisseling

- "Afwisselend en leuk om door te fietsen en anderen te zien varen. (Egboetswater)"
- "Jammer dat er geen echt rondje kan worden gelopen. Tenzij je het weiland doorkruist. (Egboetswater)"
- "Leuk vanwege de afwisseling in de drie gedeelten (als je laatste deel wijkpark Grote Waal ook als onderdeel van de Hulk beschouwd) (De Hulk)"
- "Alles is aanwezig groen, rust, ruimte, water, zand, gras, wandelpaden, bomen, speeltoestellen, wc, eten en drinken. (Het Streekbos)"
- "Vroeger kon je meer een natuurrondje lopen. Nu zijn er zoveel meer huisjes dicht bij het water waar je langs loopt. (Ursemmerplas)"
- "Beetje saai parkachtig, maar wel praktisch. (Vluchthaven Wijdenes)"
- "Er is veel gesnoeid, structuur is veel opener, minder prettig. (Egboetswater)"
- "Saaie beplanting. Heel veel brandnetels en weinig variatie. In een natuurgebied verwacht je bloeiende en besdragende struiken/bomen. Stinzenplanten heb ik er ook nog nooit gezien. Bijen en vlinders hebben er niet veel te zoeken, denk ik. (De Hulk)"
- "Zuinig onderhoud, weinig groeivariatie. (De Leijen)"
- "Rondom het meertje is het leuk, maar daarbuiten is de omgeving erg saai. (Het Streekbos)"
- "Mag wat minder gecultiveerd (ruiger). (Vooroever Koopmanspolder-Andijk)"

Voorzieningen

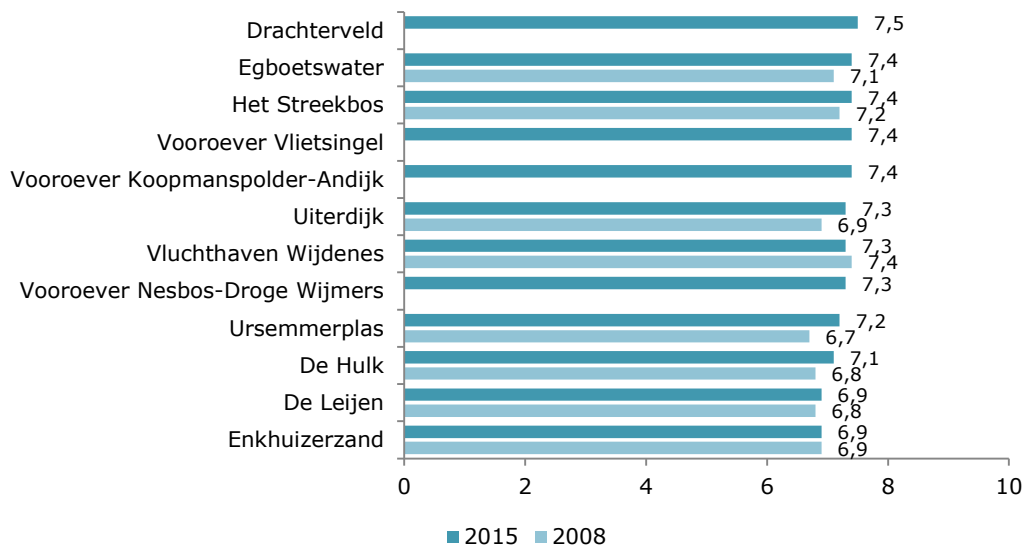
- "Er zijn weinig voorzieningen, geen toiletten bijvoorbeeld. (Egboetswater)"
- "Wellicht meer (en nieuwe) afvalbakken op strategische plekken. (Egboetswater)"
- "Het zou mooi zijn als er meer speelgelegenheden zijn. (De Hulk)"
- "Er zouden wel wat picknicktafels mogen staan! (De Leijen)"
- "Behoefte aan sanitaire voorzieningen en horeca. (Uiterdijk)"
- "Het zou leuk zijn om wat vaste sportapparaten te hebben staan, zie je ook veel in parken in grote steden. (Vooroever Nesbos-Droge Wijmers)"
- "Omkleedhokjes voor zwemmers. (Vooroever Vlietsingel)"

Veiligheid

Het aspect veiligheid doet het relatief het minst goed, al is de gemiddelde waardering nog ruimschoots voldoende (7,3). Drachterveld scoort hierop het hoogst (7,5) en het Enkhuizerzand het laagst (6,9). De veiligheidsgevoelens op de Ursemmerplas, Egboetswater en Uiterdijk zijn vergeleken met 2008 iets toegenomen.

Figuur 2.7

Waardering veiligheid Westfriese recreatieterreinen (rapportcijfers).

Gevoelens van onveiligheid ontstaan door de indeling van het recreatiegebied en door gedrag van andere bezoekers. Een aantal reacties van bezoekers:

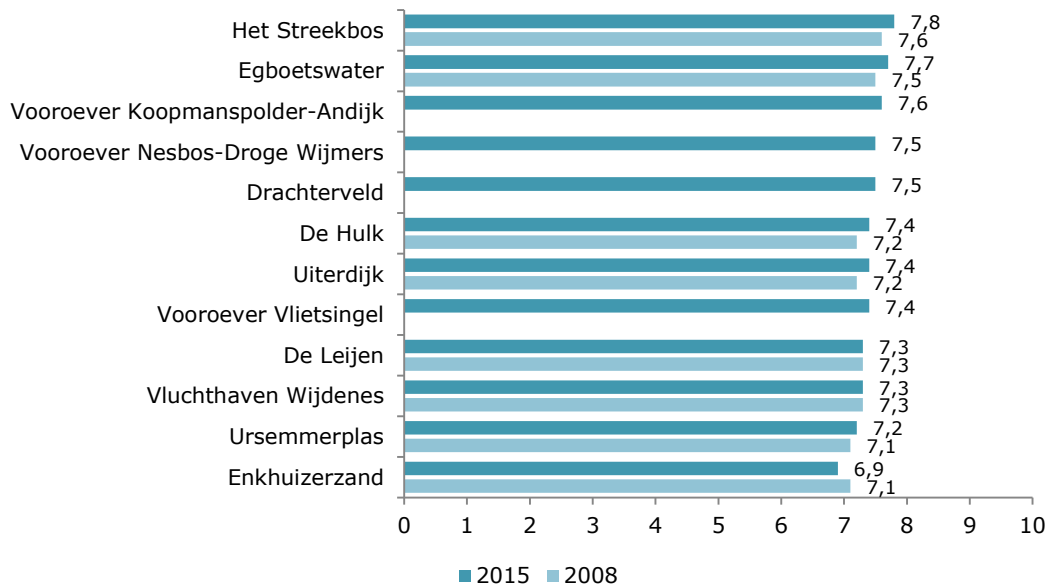
- "In de zomer is het gebruik door zwemmers vanaf de bruggetjes in sommige situaties m.i. enigszins gevaarlijk omdat men direct naast passerende boten in het water springt. (Egboetswater)"
- "Door het ruime zicht, kun je goed fietsers en andere wandelaars aan zien komen, veilig voor de mensen en de dieren. (Egboetswater)"
- "Kom niet in de berm. Gevaar voor bulten en hevige jeuk door brandnetels en stekels. (Egboetswater)"
- "Het is er 's avonds erg donker, weinig straatverlichting. (De Hulk)"
- "De parkeerplekken worden ook voor andere doeleinden gebruikt. Dat geeft me een vervelend gevoel als ik alleen of alleen met de kinderen (3 kinderen) ben. (De Hulk)"
- "Een natuurgebied kun je per definitie niet beveiligen. Je moet er in het donker niet heen gaan. Maar dat geldt voor elk, min of meer afgelegen, gebied. (Drachterveld)"
- "Er huist op het parkeerterrein nog wel eens wat gespuis. (De Leijen)"
- " 's Avonds vaak 'hangjongeren'. Veel luide muziek, overlast met scooters en auto's. (Het Streekbos)"
- "De draden van kitesurfers komen soms gevaarlijk dicht langs wandelaars op de Uiterdijk. (Uiterdijk)"
- "Als het open is om te zwemmen zijn er altijd mensen en er is horeca. Gemêleerd publiek zorgt ook voor veiligheid. (Ursemmerplas)"
- "De oprit is slecht. Met de fiets gevaarlijk en zelfs met de auto niet te doen. (Vluchthaven Wijdenes)"
- "Onbegrijpelijk dat de speeltoestellen zijn verhuisd van een veilige plek midden op een veld naar een plek precies naast een sloot. (Vooroever Nesbos-Droge Wijmers)"
- "Alleen vaak wel vervuild als het mooi weer is geweest. Ook met scherpe dingen. (Enkhuizerzand)"
- "Scherpe rotsen bij de brug over het water. Veel glas op de grond door het gebrek aan controle. Populaire plek voor drugs. (Vooroever Koopmanspolder-Andijk)"

Algemene waardering

Bezoekers zijn over het algemeen positief over de recreatiegebieden; gemiddeld waardeert men de gebieden van het Recreatieschap Westfriesland met een 7,4. Het hoogste rapportcijfer geven bezoekers aan het Streekbos (7,8), het laagste cijfer krijgt het Enkhuizerzand (6,9). Vrijwel alle gebieden worden ongeveer evengoed gewaardeerd als in 2008.

Figuur 2.8

Algemene waardering Westfriese recreatieterreinen (rapportcijfers)

Bezoekers ervaren vooral overlast van honden(poep)

Bezoekers van de recreatiegebieden die wel eens overlast ervaren, wijten dit in de meeste gevallen aan honden(poep). In vrijwel alle gebieden is dit de meest genoemde vorm van overlast. Andere vormen van overlast die men veel noemt, zijn: overlast door (hang)jongeren, zwerfvuil en ganzenpoep. Hieronder zijn een paar reacties gegeven van panelleden.

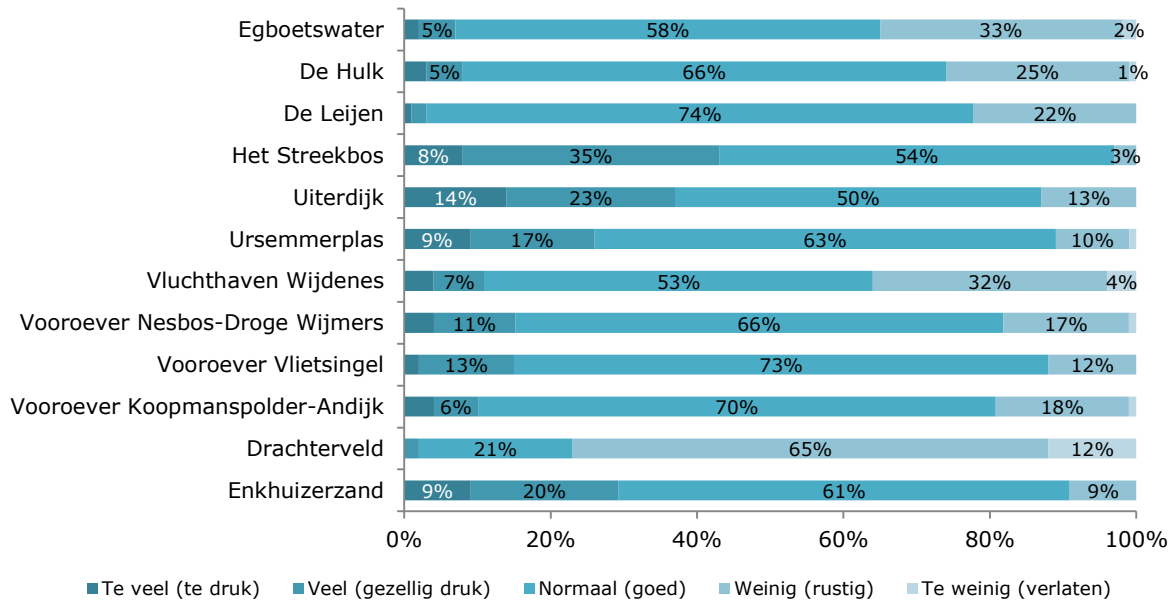
- "Loslopende honden en bootjes die te hard varen. (Egboetswater)"
- "In de avond veel overlast van hangjongeren. (de Leijen)"
- "Te veel loslopende honden. (het Streekbos)"
- "Rommel die er blijft liggen als iedereen weg is. (Vluchthaven Wijdenes)"
- "Eenden- en ganzenstront op strand. (Ursemmerplas)"

Bezoekers tevreden over drukte op bezochte recreatiegebieden

De bezoekers van de recreatiegebieden is gevraagd een oordeel te geven over de algemene drukte in het gebied. De meerderheid vindt de drukte normaal en is tevreden hierover. Alleen in Drachterveld vindt men het in de meeste gevallen erg rustig, 12% vindt het zelfs verlaten. In het Streekbos vindt een relatief grote groep (35%) het gezellig druk in het gebied. Voor bezoekers van Uiterdijk (23%) en Enkhuizerzand (20%) geldt dit iets minder vaak. Veertien procent van de bezoekers van Uiterdijk is van mening dat het vaak zelfs te druk is.

Figuur 2.9

Druktebeeld Westfriese recreatieterreinen

Verbetersuggesties hebben veelal betrekking op overlast door honden(poep)

Op de volgende pagina is een overzicht gegeven van de verbetersuggesties die panelleden hebben gedaan over de verschillende gebieden die men bezoekt. In vrijwel alle gebieden noemt men verbetersuggesties die overlast door honden(poep) kunnen verminderen. Het weren van honden en het houden van meer toezicht zou hier uitkomst kunnen bieden volgens de panelleden. Meer toezicht kan er ook toe leiden dat de overlast door bijvoorbeeld jongeren en boten wordt tegengegaan. Ook meer faciliteiten zoals bijvoorbeeld toiletten, horeca en verlichting zou voor sommigen een toevoeging kunnen zijn voor de recreatiegebieden. Voor Egboetswater en het Streekbos pleiten sommige panelleden voor een uitbreiding van het gebied.

Verbetersuggesties van panelleden per recreatiegebied

Egboetswater:

- "Groter maken en dan meer wandelpaden."
- "Mogen nog wat bankjes rond het water."
- "Fietspaden verdienen aandacht."

De Hulk:

- "Meer onderhoud van de paden en minder honden."
- "Meer verlichting 's avonds."
- "Richting - aanwijsborden plus plattegrond."

De Leijen:

- "Meer toezicht."
- "Toiletten en iets om eten/ drinken te kopen."

Het Streekbos:

- "Honden aangelijnd op bepaalde stukken."
- "Uitbreiden met een wat vrijer natuurgebied."
- "Iets betere wandelpaden."

Uiterdijk:

- "Honden aan de lijn."
- "Sanitair en horeca."

Ursemmerplas:

- "Geen betaald parkeren meer, is echt een drempel om met de auto heen te gaan."
- "Beter faciliteiten."
- "Zorgen dat er geen blauwalg voorkomt."

Vluchthaven Wijdenes:

- "Een paar bankjes erbij."
- "Faciliteiten in de vorm van toiletgebouw, als onderdeel en beheerd door de reddingspost."
- "Aantrekkelijker maken zodat meerdere mensen hier kunnen komen genieten."

Vooroever Nesbos-Droge Wijmers:

- "Meer speeltoestellen en picknick bankjes."
- "Groter strand; bredere zandstrook."

Vooroever Vlietsingel:

- "Honden aangelijnd en hondenstront op laten ruimen."
- "Toiletvoorzieningen."

Vooroever Koopmanspolder-Andijk:

- "De paden staan in de winter vaak onder water."
- "Leuke activiteiten, gezelligere horeca."

Drachterveld:

- "Meer beplanting."
- "Beter bereikbaar maken."

Enkhuizerzand:

- "Meer strand."
- "Meer sanitaire voorzieningen en een eetgelegenheid."

3

HOOFDSTUK

Recreatie

3. Recreatie

3.1 Aanleiding

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op drie specifieke vormen van recreatie: wandelen, op de fiets en op het water. Per onderwerp is gevraagd in hoeverre de panelleden deze vorm(en) van recreatie bedrijven en of ze bekend zijn met de mogelijkheden die het Recreatieschap Westfriesland biedt.

3.2 Fietsrecreatie

Zes op de tien panelleden maakt wel eens een recreatieve fietstocht in zijn of haar woonomgeving. De meeste van hen doen dit maximaal vijf keer per jaar. Een kwart fietst meer dan 6 keer per jaar, 14% zelfs meer dan tien keer. Het afgelopen jaar is het deel dat nooit een fietstocht maakt iets groter dan in 2008 (toen 31%).

De meeste genoemde reden voor het niet maken van een fietstocht is dat men wel wil, maar het er niet van komt. Een kwart houdt in het algemeen niet van fietsen en voor één op de acht panelleden speelt de leeftijd en/of de gezondheid een rol. Andere redenen die men noemt zijn bijvoorbeeld tijdsgebrek of dat men al voldoende fietst naar het werk.

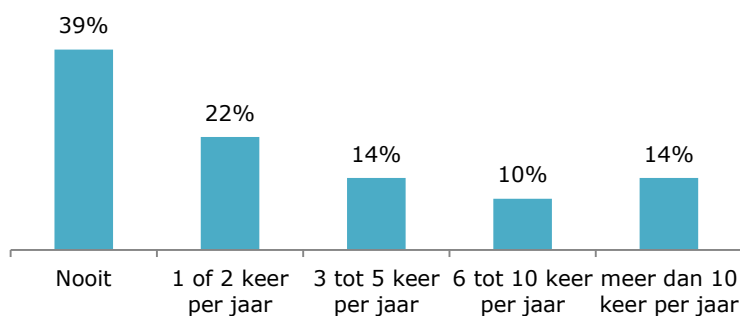

Reden voor het niet maken van recreatieve toertochten:

- Komt er niet van (36%)
- Houdt niet van fietsen (27%)
- Gezondheid/leeftijd (12%)
- Geen aantrekkelijke routes in omgeving (3%)
- Anders (23%)

Figuur 3.1

Frequentie recreatieve fietstocht (n=1281).

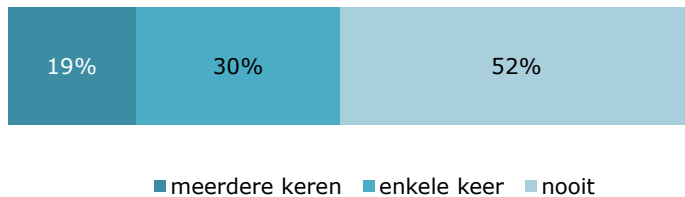
Bijna de helft van de recreatieve fietsers gebruikt het fietsroutenetwerk

Het Recreatieschap Westfriesland beheert een netwerk van fietsroutes voor de recreatieve fietser. Bijna de helft van de panelleden maakte wel eens gebruik van deze routes, 19% zelfs al meerdere keren. Ten opzichte van 2008 is gebruikmaking van het fietsroutenetwerk iets hoger in het afgelopen jaar.

De voornaamste reden om het fietsroutenetwerk niet te gebruiken is dat men al bekend is met de routes in de omgeving (49%). Een derde was niet op de hoogte van het bestaan van het fietsroutenetwerk en één op de acht heeft liever andere routes. Onder 'anders' geeft men vooral aan liever zelf een route te plannen of te weinig fietst om er gebruik van te maken.

Figuur 3.2

Percentage recreatieve fietsers dat het fietsroutenetwerk in Westfriesland gebruikt (n=741).

Reden voor het niet gebruikmaken van het fietsroutenetwerk:

- Routes al bekend (49%)
- Onbekend met fietsroutenetwerk (36%)
- Voorkeur andere routes (12%)
- Systeem is onduidelijk/ingewikkeld (3%)
- Anders (14%)

Het fietsroutenetwerk bestaat onder andere uit meerdere knooppunten waar diverse routes elkaar kruisen en samenkomen. Met behulp van deze knooppunten kunnen gebruikers ook afwijken van hun initiële route en een andere kiezen. De gebruikers van het fietsroutenetwerk zijn over het algemeen positief hierover en waarderen het netwerk gemiddeld met een 8,0. Hiermee is men meer te spreken dan in 2008; de gemiddelde waardering was toen nog een 7,7. Het meest genoemde verbeterpunt is het vergroten van de bekendheid van het fietsroutenetwerk. Anderen noemen het duidelijker maken van de plaatsen van de borden en de zichtbaarheid hiervan. Sommigen zien graag een overzicht van de aanwezige horecavoorzieningen in de buurt op de borden.

8,0

geven gebruikers gemiddeld voor het fietsroutenetwerk

Verbeterpunten van fietsroutenetwerk:

- Meer bekendheid aan geven
- Consequente plaatsing borden
- Verbeterde zichtbaarheid borden
- Horecavoorzieningen in de buurt aangeven op borden

De tevredenheid van gebruikers van het fietsroutenetwerk laat zich ook zien in de handzaamheid van het systeem. Bijna zeven op de tien kan makkelijk routes maken met behulp van de fietsknooppunten. In 2008 was dit nog 56% van de gebruikers. Slechts 2% heeft moeite met gebruikmaking van het systeem.

Figuur 3.3

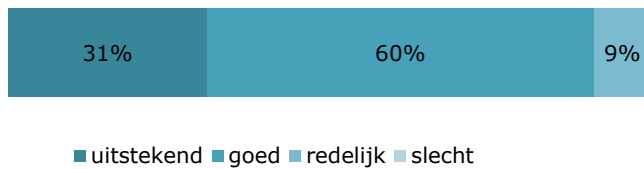
Handzaamheid van routes bepalen via de fietsknooppunten (n=359).

De borden langs de fietsroutes die deze routes markeren en aangeven worden door een meerderheid van de gebruikers als duidelijk ervaren. Drie op de tien noemt deze uitstekend en 60% goed. Hiermee is men iets beter te spreken over de duidelijkheid van de borden dan in 2008.

Figuur 3.4

Duidelijkheid borden (n=359).

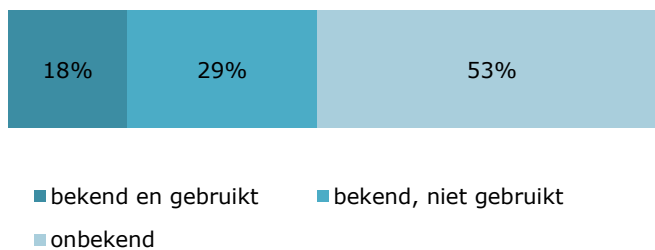

Gebruikers website zijn positief

Bijna de helft van de panelleden (47%) is bekend met de website 'routeplanner.fietsersbond.nl' waar men zelf routes kan uitstippelen en printen. Achttien procent heeft deze website wel eens gebruikt hiervoor. Degenen die bekend zijn met de site zijn hierover positief; zij waarden deze gemiddeld met een 7,9.

Figuur 3.5

Bekendheid website routeplanner.fietserbond.nl (n=741).

Dertien procent van de fietsers gebruikt (ook) wel eens een andere website om een route uit te stippelen. Hieronder worden enkele voorbeelden van deze sites gegeven.

Andere websites die men noemt om fietsroutes te plannen:

- fietsroutes.nl
- Google maps
- knooppuntenroute.nl
- falk.nl
- afstandmeten.nl

3.3 Wandelrecreatie

Iets meer dan de helft (56%) van de panelleden maakt wel eens een recreatieve wandeltocht in de eigen omgeving. Ongeveer een kwart tot 5 keer per jaar en een even grote groep zelfs vaker dan 10 keer per jaar (figuur 3.6).

Het niet maken van wandeltochten heeft voor een kwart een tijdsgebonden reden ('wil wel, maar komt er niet van') of het niet leuk vinden van wandelen. Een vijfde noemt gezondheid-/leeftijdsredenen en 6% zoekt de oorzaak in het gebrek aan aantrekkelijke routes. Andere genoemde redenen zijn bijvoorbeeld het wandelen op andere locaties, het lopen van eigen routes of voorkeur geven aan hardlopen of fietsen.

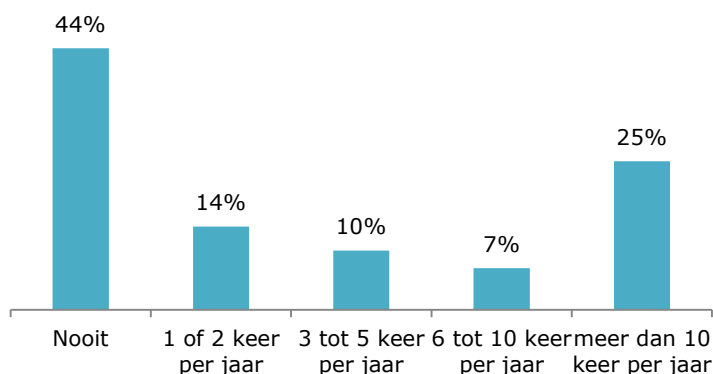

Reden voor het niet maken van recreatieve wandeltochten:

- Komt er niet van (28%)
- Houdt niet van wandelen (28%)
- Gezondheid/leeftijd (21%)
- Geen aantrekkelijke routes in omgeving (6%)
- Anders (17%)

Figuur 3.6

Frequentie recreatieve wandeltocht (n=1218).

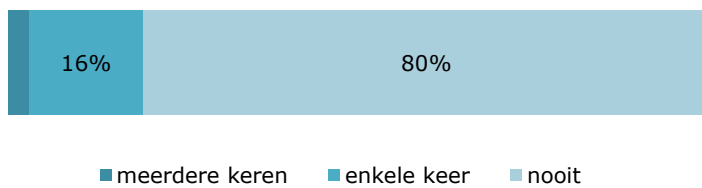
Kleine groep wandelaars maakt gebruik van wandelnetwerk

Het Recreatieschap Westfriesland werkt momenteel aan een wandelnetwerk in Westfriesland. Dit netwerk wordt in fases aangelegd en zal op den duur heel Westfriesland bestrijken. De komende jaren zullen er steeds meer wandelnetwerken aangelegd worden die heel Noord-Holland met elkaar verbindt.

Acht op de tien panelleden die wel eens een wandeling maakt, heeft nooit het wandelnetwerk gebruikt. Bijna een vijfde maakte hier wel eens gebruik van, slechts 3 procent al meerdere keren. Onbekendheid is de meest genoemde redenen voor wandelaars om het systeem niet te gebruiken. Drie op de tien is al bekend met de routes.

Figuur 3.7

Percentage recreatieve wandelaars dat het wandelnetwerk in Westfriesland gebruikt (n=686).

Reden voor het niet gebruikmaken van wandelnetwerk Westfriesland:

- Onbekend met wandelnetwerk (60%)
- Routes al bekend (31%)
- Voorkeur andere routes (11%)
- Anders (12%)

Gebruikers zijn goed te spreken over het wandelnetwerk en beoordelen dit gemiddeld met een ruime voldoende (7,3). Verbeterpunten van het netwerk hebben vooral te maken met de onbekendheid ervan. Bij een grotere bekendheid kunnen meer wandelaars bereikt worden. Het toevoegen van meer routes en duidelijkere aanduidingen langs de wegen maakt het netwerk (nog) aantrekkelijker.

7,3

geven gebruikers gemiddeld voor het wandelnetwerk

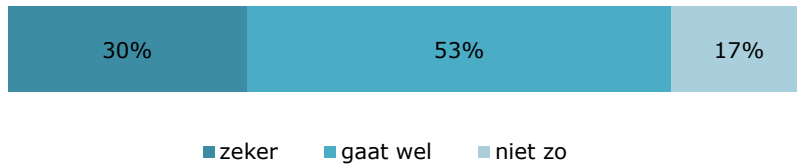
Verbeterpunten voor het wandelnetwerk:

- Meer bekendheid
- Meer routes aan toevoegen
- Duidelijkere bewegwijzering

Drie op de tien gebruikers van het wandelnetwerk ervaart geen problemen met het maken van routes. Voor circa de helft geldt dat ze er doorgaans wel uitkomen en 17% heeft er meer moeite mee.

Figuur 3.8

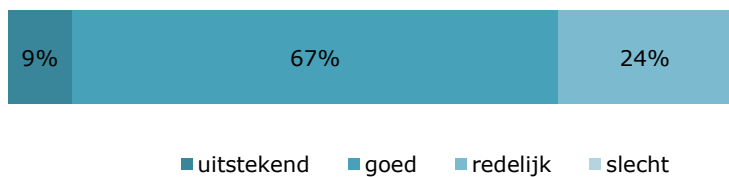
Handzaamheid routes bepalen via de wandelknooppunten (n=136).

De borden die deze routes markeren en aangeven worden door een meerderheid van de gebruikers als duidelijk ervaren: 9% noemt de duidelijkheid uitstekend en twee derde goed. De resterende 24% is gematigd tevreden over de borden langs de fietsroutes

Figuur 3.9

Wat vindt u van de duidelijkheid van de borden? (n=136).

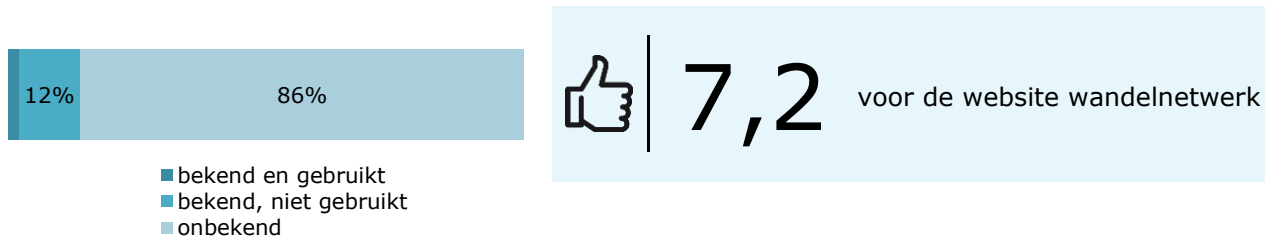

Ruime meerderheid onbekend met website wandelnetwerk

Van de panelleden die wel eens een wandeltocht maken, is 14% bekend met de website wandelnetwerknoordholland.nl. Slechts 2% heeft de website al eens gebruikt. Het overgrote deel (86%) is onbekend met de website. Degenen die de site gebruiken zijn wel positief over de website (7,2). Tien procent gebruikt weleens een andere website om een route uit te stippelen.

Figuur 3.10

Bekendheid website wandelnetwerknoordholland.nl (n=686).

Andere websites die wandelaars gebruiken om een route te plannen:

- Google maps
- ANWB
- afstandmeten.nl
- NS wandelroutes
- Natuurmonumenten

3.4 Vaarrecreatie

Het Recreatieschap Westfriesland beheert in de polders De Vier Noorder-Koggen en Het Grootslag vaarroutes. Deze gaan langs een aantal recreatiegebieden. Via deze routes zijn bijvoorbeeld het Egboetswater en het Streekbos per boot bereikbaar. Met behulp van knooppunten die via bordjes zichtbaar zijn, kan men deze routes volgen.

Drie op de tien panelleden maakt wel eens vaartocht in de woonomgeving. Het grootste deel één of twee keer per jaar. Westfriezen die nooit een boottocht maken noemen hier vooral een tijdsgebonden reden ('komt er niet van'). Een kwart van de panelleden zegt niet van varen te houden. Een ander veel genoemde antwoord is dat men geen boot bezit.

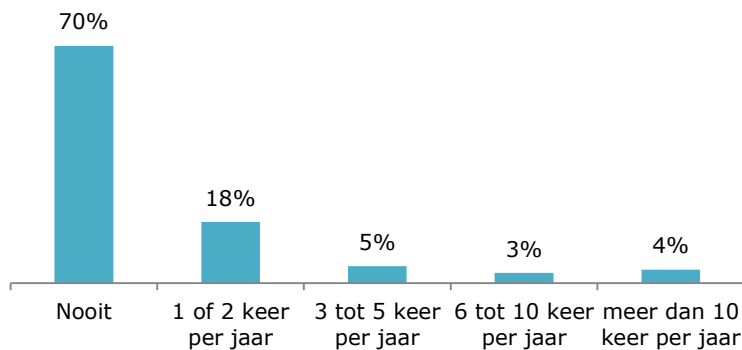

Reden voor het niet maken van recreatieve vaartochten:

- Komt er niet van (35%)
- Heeft geen boot (26%)
- Houdt niet van varen (26%)
- Geen aantrekkelijke routes in omgeving (1%)
- Anders (12%)

Figuur 3.11

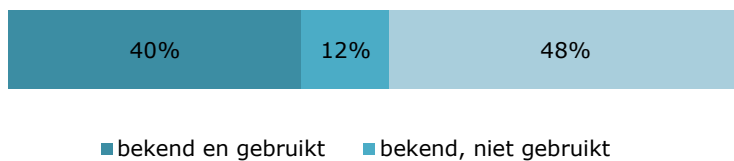
Maakt u wel eens recreatieve vaartochten in uw eigen woonomgeving? (n=1218).

Van de panelleden die wel eens een vaartocht maken, is een kleine meerderheid bekend met de vaarroutes in Westfriesland. Vier op de tien heeft ook weleens gebruik gemaakt hiervan.

Figuur 3.12

Bekendheid en gebruik vaarroutes Westfriesland (n=369).

Gebruikers zijn positief over vaarnetwerk

De vaarroutes worden door de gebruikers met een ruime voldoende beoordeeld (7,2). Wel zijn er een aantal verbeterpunten die men aandraagt. Zo zien een aantal gebruikers graag een uitbreiding van het vaarnetwerk door meer sloten en kanalen erop aan te sluiten. Ook het verbeteren door middel van het uitdiepen van de sloten en optimaliseren van de bewegwijzering zijn veel verbeterpunten die men noemt.

 | **7,2** geven gebruikers gemiddeld voor het vaarnetwerk

verbeterpunten van vaarnetwerk:

- Uitbreiding door meer kanalen en sloten aan te sluiten
- Beter bewegwijzering
- Uitdiepen sloten

De gebruikers kunnen in een derde van de gevallen makkelijk een vaarroute bepalen, 61% komt er doorgaans wel uit. Voor 7% is het soms lastig om routes te bepalen.

Figuur 3.13

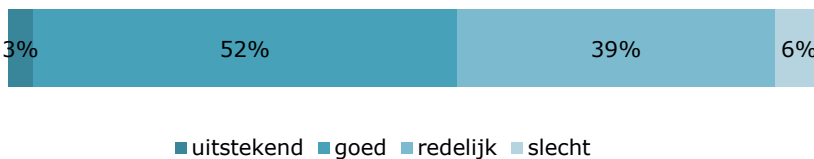
Makkelijk routes maken (n=148).

Iets meer dan de helft van de gebruikers is goed te spreken over de duidelijkheid van de borden langs de vaarroutes; 52% vindt deze goed en 3% uitstekend. Vier op de tien is gematigd tevreden en 6% beoordeelt deze als slecht.

Figuur 3.14

Duidelijkheid borden (n=148).

3.5 Recreatiemogelijkheden Westfriesland

De panelleden beoordelen de algemene mogelijkheden tot recreatie in de regio Westfriesland met een 7,3. In 2008 was deze gemiddelde waardering nog een 7,1. Degenen die een 7,0 of hoger geven (85% van de panelleden) zijn zeer positief over de recreatiemogelijkheden die Westfriesland biedt, maar ook over de aantrekkelijkheid van de omgeving. Met name over de diversiteit en het aanbod van zowel de fiets-, wandel-, en vaarroutes is men te spreken. Panelleden die een lager cijfer dan een 7,0 geven zijn van mening dat er een beperkt aanbod is in Westfriesland en dat er meer informatie verschaft mag worden over de gebieden. In deze groep zitten ook veel panelleden die niet goed op de hoogte zijn van het aanbod recreatiemogelijkheden. Meer publiciteit hierover zou mogelijk een grotere groep aanspreken die nu (nog) geen gebruik maakt van de recreatiegebieden.

7,3

gemiddelde waardering recreatiemogelijkheden in Westfriesland

Panelleden die positief zijn over recreatieve mogelijkheden in Westfriesland:

- "Ben zeer tevreden met de mogelijkheden in mijn buurt."
- "Een breed spectrum voor recreatie. Actief en passief."
- "Er is veel keuze om (op welke wijze dan ook) spontaan te genieten van de natuur in Westfriesland."
- "Er zijn leuke routes voor zowel de fiets als de boot."
- "Goed onderhouden en mogelijkheden."
- "Het ziet er allemaal aantrekkelijk uit."
- "Veel mogelijkheden om te recreëren: goed bezig!"

Panelleden die minder positief zijn over recreatieve mogelijkheden in Westfriesland:

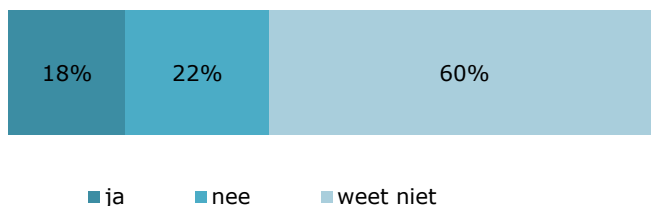
- "Te weinig variatie in het landschap."
- "Weinig consistent, weinig faciliteiten, nauwelijks gepubliceerd."
- "Meer kleine natuur of recreatiegebieden zou wel fijn zijn."
- "Maak er te weinig gebruik van."
- "Er is wel het een en ander, maar het is versnipperd en onoverzichtelijk."
- "De activiteiten zijn er mogelijk wel, maar er wordt (te) weinig ruchtbaarheid aan gegeven."

Panelleden missen met name bosgebieden in Westfriesland

Eén op de vijf panelleden is tevreden met de mogelijkheden die Westfriesland biedt aan recreatie en mist niets. Zes op de tien heeft hier geen uitgesproken mening over en 18% mist bepaalde recreatieve voorzieningen. Veel Westfriezen noemen hier bosgebieden die men mist. Ook een strand aan het IJsselmeer wordt vaak genoemd. Sommigen panelleden zien graag meer mogelijkheden voor mountainbikers, paardenruiters en honden. Dit geldt zowel voor lacunes in het recreatieve aanbod in Westfriesland in zijn geheel als voor de directe omgeving van de panelleden.

Figuur 3.15

Ontbreken recreatieve mogelijkheden in Westfriesland

Lacunes recreatieve mogelijkheden in Westfriesland:

- "Bosgebieden."
- "Meer losloop mogelijkheden voor honden."
- "Een mountainbikeroute."
- "Ruiterpaden."
- "Strand aan het IJsselmeer."